

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8S/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7020200136
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Naď
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7020200136.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Naďa a členiek senátu JUDr. Dany Bystrianskej a JUDr. Petry Vysaníkovej, v právnej veci žalobcu: P. S. C., XXX XX K. XX, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov, Masarykova 10, 080 01 Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KaPO 1N 23172/2017-4012/2018, ČRZ: 51234/2018 zo dňa 18. apríla 2018, takto

rozhodol:

- I. Žalobu z a m i e t a.
- II. Žalobcovi nepriznáva právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Správnou žalobou zo dňa 04.06.2018 podanou na poštovú prepravu 08.06.2018 sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. KaPO 1N 23172/2017-4012/2018, ČRZ: 51234/2018 zo dňa 18.04.2018, ktorým žalovaný nepriznal žalobcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci v konaní pred súdom v právnej veci správnej žaloby o ochranu subjektívnych práv porušených rozhodnutím Finančného riaditeľstva SR č. 1416093/2017 zo dňa 27.10.2017.

2. Žalovaný v dôvodoch napadnutého rozhodnutia odcitoval ustanovenia § 3 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 6a ods. 1 a § 7 ods. 4 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z. z.“), ktoré upravujú podmienky pre priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci. Žalovaný konštatoval, že žalobca dňa 09.12.2017 podal na poštovú prepravu správnu žalobu o neplatnosť rozhodnutia správneho orgánu - Finančného riaditeľstva SR č. 1416093/2017 zo dňa 27.12.2017 adresovanú Krajskému súdu v Prešove. Uvedeným rozhodnutím bolo potvrdené rozhodnutie mesta Spišské Podhradie č. 179152012 zo dňa 29.06.2017. Predmetným rozhodnutím bol žalobcovi vyrubený úrok z omeškania za obdobie od 01.09.2012 do 31.08.2016 vo výške 5,01 eur za nezaplatenie prvej splátky dane z nehnuteľnosti na rok 2012 v lehote splatnosti. Podanou správnu žalobou sa žalobca dožadoval zrušenia napadnutého rozhodnutia.

3. Žalovaný uviedol, že hodnota sporu, s ktorým sa žiadateľ na centrum obrátil, je vo výške 5,01 eur, a preto neprevyšuje hodnotu minimálnej mzdy ustanovenú Nariadením vlády SR Z. z., t.j. sumu 480,- eur ku dňu 19.02.2018 ako ku dňu podania žiadosti o poskytnutie právnej pomoci, preto žalovaný má za to, že podmienka hodnoty sporu podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. c/ nie je splnená.

4. Žalovaný ďalej uviedol, že v minulosti v obdobných právnych veciach priznával nárok na poskytovanie právnej pomoci, ale pristúpil k zmene svojej rozhodovacej praxe po oboznámení sa s rozsudkom

Najvyššieho súdu SR č.k. 10Sžo/371/2015 zo dňa 29.11.2016, ktorým bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Sp/67/2014-25 zo dňa 27.10.2015. Týmto rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie Centra právnej pomoci, kancelária Hlohovec, ktorá v obdobnej právnej veci, a to vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia uhradiť zavinené trovy výkonu trestu odňatia slobody vo výške 49,23 eur, nepriznáva žiadateľovi nárok na poskytovanie právnej pomoci z dôvodu nesplnenia podmienky hodnoty sporu.

5. Žalovaný uzavrel, že žiadateľ nespĺnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc, a to podmienku uvedenú v ustanovení § 6 ods. 1 písm. c/ zákona č. 327/2005 Z. z. Nesplnenie hoci len jednej z podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci má za následok negatívne rozhodnutie o návrhu na poskytnutie právnej pomoci. Z dôvodu nutnosti kumulatívneho splnenia zákonom stanovených podmienok pre priznanie nároku na právnu pomoc sa žalovaný s ohľadom na vyššie uvedené splnením ďalších podmienok nezaoberal.

6. Včas podanou žalobou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného. Žiadal ho zrušiť z dôvodov uvedených v § 191 ods. 1 písm. c/ d/, e/, f/ a j/ SSP. Tvrdil, že splnil všetky zákonom stanovené podmienky pre priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci. Uviedol, že hodnotu sporu vzhľadom na skutočnosť, že ide o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu nie je možné vyčísliť v peniazoch, a preto splnil aj podmienku uvedenú v § 6 ods. 1 písm. c/ zákona č. 327/2005 Z. z. pre priznanie pre poskytnutie právnej pomoci.

7. K žalobe sa písomne vyjadril žalovaný podaním zo dňa 02.12.2018. Žalobu žiadal ako nedôvodnú zamietnuť. Zotrvával pritom na svojom právnom názore, podľa ktorého hodnotu predmetného sporu možno vyčísliť v peniazoch. Pretože hodnota sporu neprevýšila hodnotu minimálnej mzdy, bol žalovaný toho názoru, že podmienka hodnoty sporu nie je splnená. Dodal, že hodnota právnej služby, ktorú by v danom prípade uhradil štát ustanovenému advokátovi po priznaní právnej pomoci, je v danom prípade niekoľkokrát vyššia než suma, ktorá mala byť žalobcovi „nezákonne vyrubená“. K tomuto je potrebné prirátat ešte režijný paušál advokáta za každý úkon právnej služby. Efektívnosť štátom vynaložených peňažných prostriedkov je teda minimálna, pričom žalovaný dal súdu do pozornosti, že žalobca sa obracia na žalovaného s obdobnými prípadmi opakovane viackrát ročne už niekoľko rokov po sebe, pričom úspešnosť jeho sporov je minimálna.

8. Správny súd rozhodol o žalobe rozsudkom č.k. 8S/45/2018-43 zo dňa 21.02.2019 tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného č. KAPO 1N 23172/2017-4012/2018, ČRZ: 51234/2018 z 18.04.2018 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Proti rozsudku správneho súdu podal žalovaný kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol Najvyšší súd SR rozsudkom č. k. 4Sžfk/20/2019 zo dňa 05.11.2019 tak, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 8S/45/2018-43 zo dňa 21.02.2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V dôvodoch rozhodnutia kasačný súd konštatoval, že sa s názorom krajského súdu nestotožňuje a jeho rozhodnutie považuje za nesprávne. V zmysle vyššie uvedeného je povinnosťou žalovaného pri posudzovaní žiadosti žiadateľa o poskytovanie právnej pomoci skúmať splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. Jednou z týchto podmienok je podľa písm. c/ uvedeného zákonného ustanovenia aj hodnota sporu, v ktorom žiadateľ žiada o poskytnutie právnej pomoci a ktorá musí prevyšovať hodnotu minimálnej mzdy stanovenej osobitným právnym predpisom v rozhodnom období. Táto podmienka sa netýka sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch. Účelom stanovenia takéhoto peňažného limitu je predovšetkým zabezpečiť, aby náklady, ktoré vzniknú štátu v súvislosti s poskytovaním právnej pomoci, neboli v zjavnom nepomere k celkovej hodnote sporu. Medzi základné ciele sledované ustanovením tejto podmienky patrí taktiež snaha zamedziť zneužívaniu inštitútu právnej pomoci osobami, ktoré sa neprimerane často obracajú na súdy. Zároveň zaviazal krajský súd rozhodnúť o nároku na náhradu trov kasačného konania v zmysle § 467 ods. 3 SSP.

9. Správny súd v konaní podľa § 177 a nasl. SSP po opätovnom preskúmaní žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného a oboznámení sa s obsahom administratívnych spisov žalovaného a správneho orgánu prvého stupňa v konaní dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

10. Podľa ust. § 3 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. sa tento zákon vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci a) v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach, v konaniach o oddelení podľa osobitného predpisu, v konaní pred súdom v

správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len "vnútroštátne spory"), b) v cezhraničných sporoch v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach a v rodinnoprávných veciach, c) v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny, v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu a v týchto veciach aj v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, d) oznamovateľovi protispoločenskej činnosti v konaniach súvisiacich s podaním oznámenia okrem trestného konania a konania o správnom delikte a e) osobe, voči ktorej bola pozastavená účinnosť pracovnoprávneho úkonu podľa osobitného predpisu v konaniach súvisiacich s podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Podľa ust. § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom 2) a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy 5) okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

12. Podľa ust. § 6 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z. podmienky na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti podľa odseku 1 písm. a) a b) musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci.

13. Podľa ust. § 6a ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. ak príjem fyzickej osoby presahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom 2) a súčasne nepresahuje 1,6-násobok uvedenej sumy a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, má právo na poskytnutie právnej pomoci určeným advokátom alebo centrom pri splnení podmienky finančnej účasti vo výške 20% trov právneho zastúpenia podľa osobitného predpisu; 5a) splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 písm. b) a c) tým nie je dotknuté. Ustanovenie § 6 ods. 2 sa použije primerane.

14. Podľa ust. § 7 ods. 4 zákona č. 327/2005 Z. z. príjem na účely tohto zákona sa zisťuje za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, pritom sa prihliada na príjem za posledných šesť kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti, a prehodnocuje sa každých 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci.

15. V predmetnej veci bola predmetom konania žiadosť zo dňa 16.02.2018, ktorou žalobca požiadal o poskytnutie právnej pomoci vo veci žaloby zo dňa 02.12.2017. Žalobou sa žalobca domáhal na Krajskom súde v Prešove zrušenia rozhodnutia Finančného riaditeľstva SR č. 1416093/2017 zo dňa 27.10.2017. Týmto rozhodnutím bolo potvrdené rozhodnutie mesta Spišské Podhradie č. 179152012 zo dňa 29.06.2017, ktorým bol žalobcovi podľa § 156 zákona č. 563/2009 Z .z. o správe daní (daňový poriadok) vyrubený úrok z omeškania za obdobie od 01.09.2012 do 31.08.2016 v sume 5,01 eur za nezaplatenie prvej splátky dane z nehnuteľnosti vyrubenej žalobcovi na rok 2012 v lehote splatnosti.

XX. Po opätovnom preskúmaní podľa názoru správneho súdu žalovaný správny orgán - Centrum právnej pomoci na základe riadneho vyhodnotenia danej podmienky pre priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci dospel k správneému záveru, že kritérium hodnoty sporu sa týka aj posudzovanej veci žalobcu. V uvedenom konaní išlo totiž o preskúmanie rozhodnutia finančného správneho orgánu, ktorého predmetom je aj podľa názoru správneho súdu taký predmet administratívneho konania, ktorý je možné vyčíslieť a posúdiť v peniazoch. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí konajúc o žiadosti žalobcu na poskytnutie právnej pomoci preto správne posúdil danú vec, riadiac sa pritom aj predchádzajúcou judikatúrou Najvyššieho súdu SR (Rozsudok NS SR č.k. 10Sžo/371/2015 z 29.11.2016), potvrdenou aj judikatúrou súčasnou (bod 17. Odôvodnenia tohto rozsudku).

17. Správny súd v závere tohto rozhodnutia považuje za nevyhnutné poukázať na aktuálnu a zároveň už aj ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR k predmetnej problematike, obsiahnutú napr. v rozsudku č.k. 2 Sžk/11/2019 zo dňa 26.06.2019, v ktorom kasačný súd argumentoval nasledovne:

„je povinnosťou žalovaného pri posudzovaní žiadosti žiadateľa o poskytovanie právnej pomoci skúmať splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. Jednou z týchto podmienok je podľa písm. c/ uvedeného zákonného ustanovenia aj hodnota sporu, v ktorom žiadateľ žiada o poskytnutie právnej pomoci a ktorá musí prevyšovať hodnotu minimálnej mzdy stanovenej osobitným právnym predpisom v rozhodnom období. Táto podmienka sa netýka sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v

peniazoch. Zákon č. 327/2005 Z. z. v tejto súvislosti nevymedzuje pojem „Spor“ . Z vymedzenia rozsahu pôsobnosti tohto zákona podľa § 3 ods. 1 a tiež z vymedzenia pojmu „právna pomoc“ podľa § 4 ods. 1 písm. a/ je vo všeobecnosti pod pojmom „spor“ možné rozumieť akúkoľvek právnu vec týkajúcu sa uplatňovania alebo bránenia subjektívnych práv. Nejde teda len o súdne sporové a nesorové konania, ale aj mimosúdne (správne) konania a rovnako tak preskúmavanie rozhodnutí v správnom súdnictve. Pojem „spor“ preto nie je možné vykladať striktnie gramaticky. To platí primerane aj vo vzťahu k výkladu pojmu „hodnota sporu“. V opačnom prípade by pod tieto pojmy nebolo možné podriadiť napr. konania v rámci súdneho prieskumu rozhodnutí správnych orgánov. Na základe uvedeného je potom aj prípady v rámci správneho súdnictva (o preskúmanie rozhodnutí správnych orgánov), v ktorých sa žiada o poskytnutie právnej pomoci, potrebné posudzovať tak, či spĺňajú podmienky stanovené v § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z., a to aj vo vzťahu k podmienke pod písm. c/, t. j. hodnoty sporu. Samozrejme za predpokladu, že sa hodnota sporu v rámci správneho súdnictva dá vyčíslieť v peniazoch. Prípady žalobcu patrí práve do tejto skupiny sporov, keďže jeho predmetom je preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov, ktorými mu bola vyrubená daň z nehnuteľnosti v presne stanovenej výške. Iným prípadom v rámci správneho súdnictva, v ktorom by hodnotu sporu nebolo možné vyčíslieť v peniazoch, sú napríklad konania podľa štvrtej časti SSP, t. j. konanie o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy, konanie o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy a i. " Predmetný rozsudok priamo poukazuje na obdobný prípad, kedy žalobcovi nebol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci z dôvodu nesplnenia podmienky.

18. Správny súd v danej veci predovšetkým na základe aktuálnej judikatúry Najvyššieho súdu SR k danej právnej problematike uvádza, že hodnotenie podmienky § 6 ods. 1 písm. c/ zákona č. 327/2005 Z. z. týkajúcej sa hodnoty sporu pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci na základe žiadosti žalobcu je zákonným postupom a relevantným právnym hľadiskom. Žalovaný správny orgán - Centrum právnej pomoci pri skúmaní, či žalobca ako fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti teda aplikoval správne aj ustanovenie § 6 ods. 1 písm. c) zákona č. 327/2005 Z. z.

19. Žalobca sa v správnej žalobe domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného nielen z dôvodu uvedeného v ustanovení § 191 ods. 1 písm. c/ SSP (nesprávne právne posúdenie veci), ale aj z dôvodov uvedených v ustanovení § 191 ods. 1 písm. d/, e/, f/, g/ SSP. Tieto zákonné dôvody zrušenia napadnutého rozhodnutia žalovaného však skutkovo ani právne nezdôvodnil, a preto sa nimi správny súd nemohol zaoberať.

20. Z hore uvedených dôvodov správny súd žalobu zamietol podľa § 190 SSP.

21. Správny súd nepriznal žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov kasačného konania podľa § 467 ods. 3 a § 167 ods. 1 SSP, pretože žalobca bol v kasačnom konaní neúspešný a žalovaný si trovy neuplatnil.

22. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť (§ 438 a nasl. SSP), ktorú možno podať v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach.

Proti rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorá sa podáva na Krajskom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu.

V kasačnej sťažnosti sa uvedú všeobecné náležitosti podania podľa § 57 Správneho súdneho poriadku to znamená, ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania. Ďalej sa v kasačnej sťažnosti musí uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body") a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne

doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne mu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 Správneho súdneho poriadku odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 odsek 1 písm. g) až i) Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.